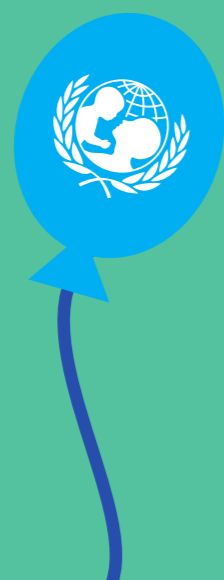
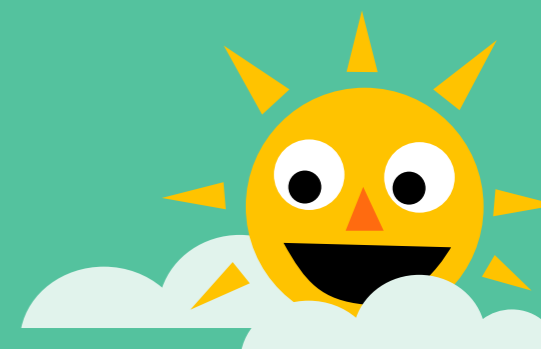

Skole-hjem-samarbejdet

På en rettighedsskole

Kolofon

FORFATTERE

Pernille Ane Egebæk, UNICEF Danmark
og Maja Langhorn, Bydelsmødre

ANSVARLIG

Cecilia Decara, UNICEF Danmark

BIDRAGSYDERE

Christian Bruun Bindslev, UNICEF Danmark

GRAFIK

Mette Ehlers, Ehlerstration

OPSÆTNING

Jan Majgaard

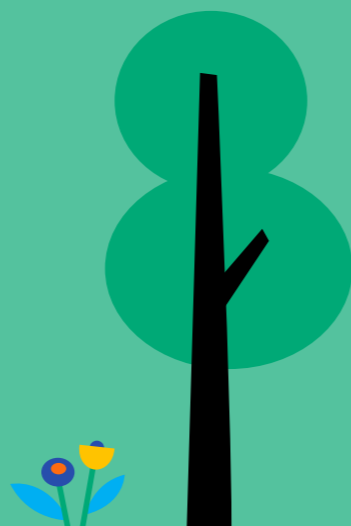
ISBN: 978-87-90621-38-4

© 2023 UNICEF Danmark

Rentemestervej 62, 2400 København NV

Telefon +45 35273800 www.unicef.dk

Denne publikation eller dele af den må gengives til
ikke-kommercielle formål med tydelig angivelse af kilde.

Indhold

Side

Skole-hjem-samarbejdet på en rettighedsskole

4

Værdigrundlag

8

Det første møde

14

Det gode overblik

18

Forældre-dialogmødet

20

Skole-hjem-samarbejdet på en rettighedsskole

Børn og voksne skal kende børns rettigheder – og bruge dem. Derfor skal børn, men også alle voksne omkring dem, have styrket deres kendskab til FN's Børnekonvention og forstå, hvordan rettighederne har relevans, fx i forhold til skole-hjem-samarbejdet. På en UNICEF Rettighedsskole samarbejder elever, forældre eller værger, lærere og andet personale i et fællesskab, som tager udgangspunkt i konventionens artikler.

Som UNICEF Rettighedsskole er det vigtigt, at også skole-hjem-samarbejdet tager udgangspunkt i FN's børnerettigheder. To vigtige dele i elevens hverdag er trivsel i hjemmet og skolen.

Et tegn på et godt skole-hjem-samarbejde er, at eleven kan mærke, at der fra begge sider er interesse for at samarbejde, og at samarbejdet er karakteriseret ved tillid og ligeværdighed.

For at styrke samarbejdet omkring eleven bedst muligt er her fire redskaber, der tager udgangspunkt i Børnekonventionens forbud mod diskrimination (artikel 2). Det bedste for barnet (artikel 3) er at gøre rettigheder til virkelighed (artikel 4), at familien skal vejlede i takt med barnets udvikling (artikel 5), at forældre/værger har det største ansvar (artikel 15), og at børn har ret til at sige deres mening og dele viden (artikel 12 og 13).

Når der i materialet står "**forældre**", inkluderer det også værger, plejeforældre, bedsteforældre og andre primære voksne i elevens liv. På samme måde, inkluderer det også pædagoger og andet pædagogisk personale, når der er skrevet "**lærere**".

DET FØRSTE MØDE – hvordan får forældre tilknytning til skolen fra 0. klasse

DET GODE OVERBLIK – et ark med den vigtigste information/huskeseddel (?)

FORÆLDRE-DIALOGMØDET – hvordan både forældre, elever og fagpersoner bliver hørt

HVORDAN GÅR DET? – Samtale mellem elev, forældre og skole

Man må ikke diskriminere. Det betyder, at alle børn har de her rettigheder. De gælder, uanset hvem børnene er, hvor de lever, hvilket sprog de taler, hvilken religion de har, hvad de tænker, hvordan de ser ud, om de er drenge eller piger, om de har et handicap, om de er rige eller fattige, hvem deres forældre eller familier er, eller hvad deres forældre eller familier tror på eller laver.

Når voksne tager beslutninger, skal de tænke over, hvordan deres beslutninger vil påvirke børn. Alle voksne skal gøre det, der er bedst for børn. Regeringen skal sikre, at mennesker, der har ansvar for at passe på børn, gør det på den måde, der er bedst for børn. Det gælder også børnehaver, fritidshjem, klubber, skoler og andre steder, hvor børn opholder sig.

Regeringen skal gøre alt, hvad de kan, for at sikre, at alle børn i landet nyder godt af alle rettighederne i den her konvention.

Børn har ret til frit at sige deres mening om emner, der er vigtige for dem. Voksne skal lytte og tage børn alvorligt.

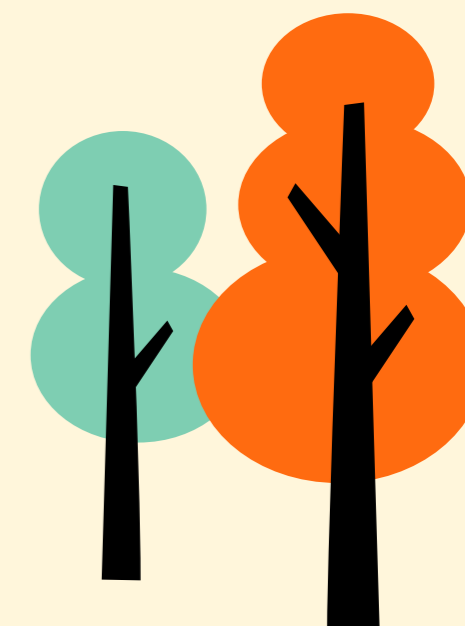
Regeringen skal lade forældre og samfundet vejlede deres børn, så børnene kan bruge deres rettigheder bedst muligt, efterhånden som de bliver ældre. Jo større børn er, jo mindre vejledning har de brug for.

Børn har ret til at dele deres viden, tanker og følelser med andre ved at tale, tegne, skrive eller være kreativ på andre måder, med mindre det skader andre mennesker.

Forældre har det største ansvar for at opdrage et barn. Hvis barnet ikke har nogen forældre, skal andre voksne tage ansvaret for at opdrage barnet. Den slags voksne kaldes for værger. Forældre og værger skal altid tænke over, hvad der er bedst for barnet. Regeringen skal hjælpe dem. Når et barn har begge sine forældre, er begge forældre ansvarlige for at opdrage barnet.

Hvad vil det sige at have et rettighedsbaseret børnesyn

?

På rettighedsskolerne og i UNICEF Danmark arbejder vi ud fra et rettighedsbaseret børnesyn, der er baseret på FN's Børnekonvention. Det betyder, at vi i vores tilgang til børn og unge anerkender barnets perspektiv og tager ansvar for, at deres perspektiver inddrages.

Det betyder, at vi ser børn som kompetente og ligeværdige, men ikke ligestillede med voksne. Børn har ret til beskyttelse, inddragelse og anerkendelse – og deres rettigheder skal fremmes. Det er altid princippet om barnets tarv, der er det vigtigste udgangspunkt for enhver beslutning, der omhandler børn og unges liv.

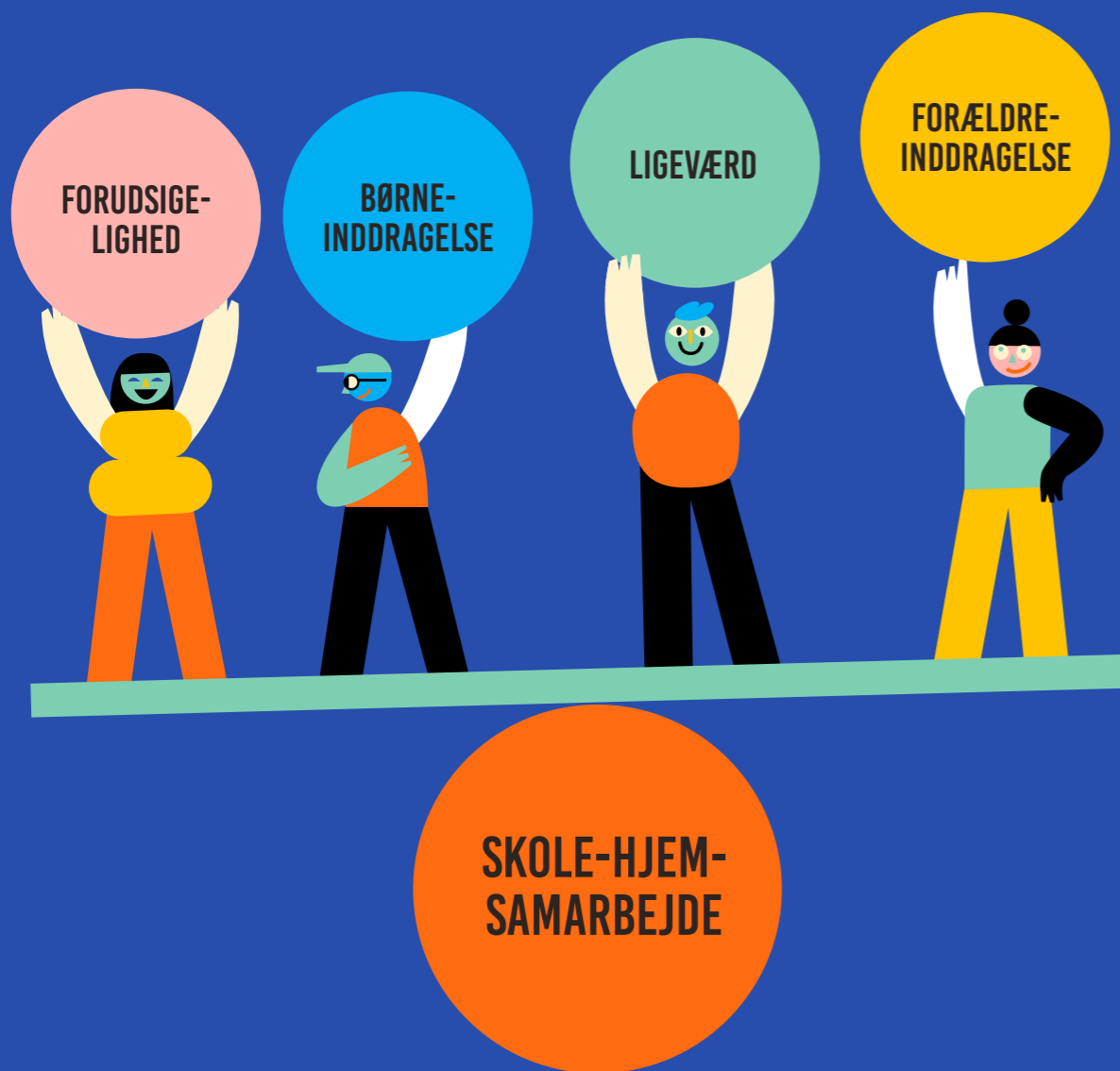
Det vil sige, at det altid vil være den voksnes ansvar at finde de bedste løsninger for barnet – og gøre sit for at barnets rettigheder opfyldes. Voksne skal således være ved børnenes side som tydelige og ansvarlige støtter i børn og unges liv og udvikling.

Download Børns Rettigheder folder

Værdigrundlag

Skole-hjem-samarbejdet på en rettighedsskole

Et solidt grundlag for at inddrage forældre i deres børns skolegang er artikel 5 i børnekonventionen, som beskriver, hvordan "Regeringen skal lade forældre og samfundet vejlede deres børn, så børnene kan bruge deres rettigheder bedst muligt".

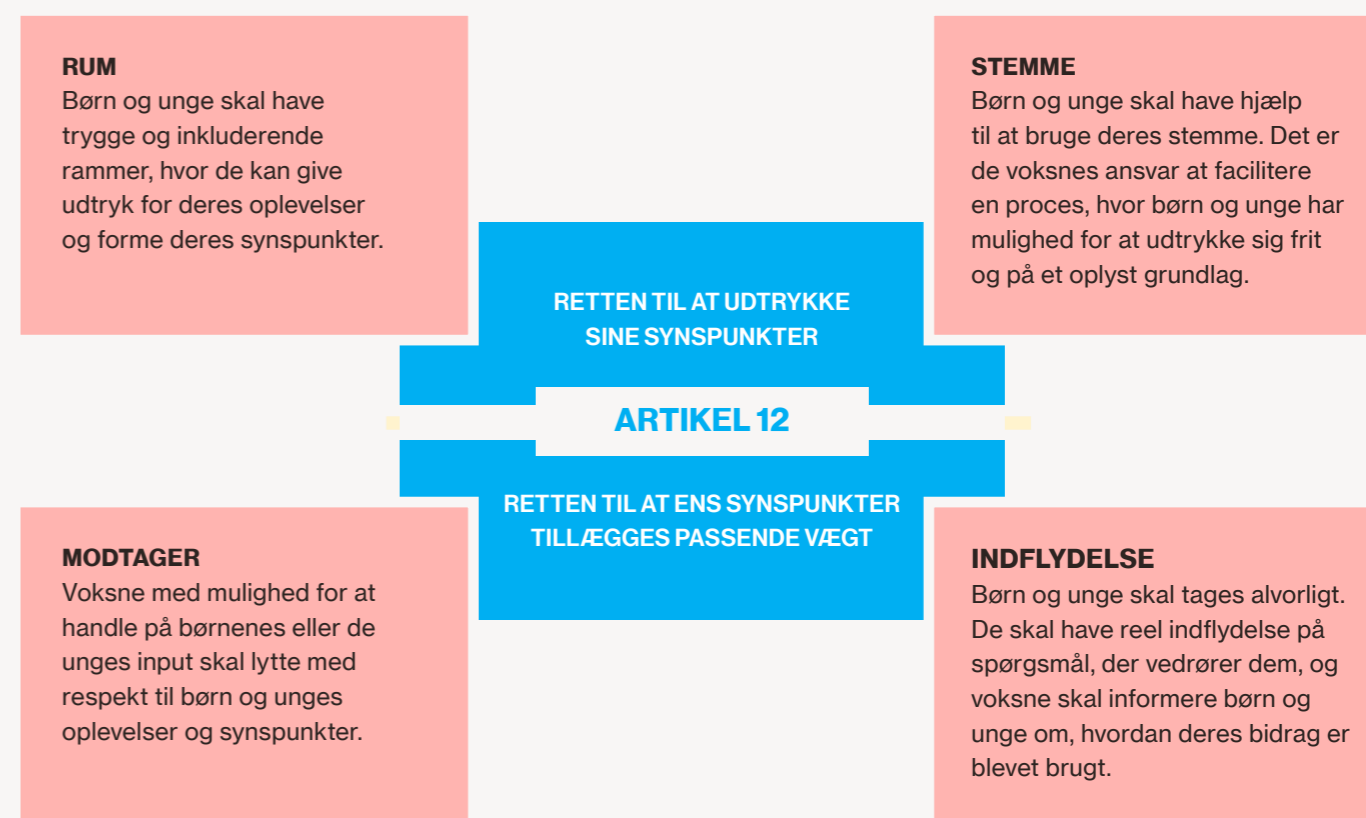
I dette afsnit vil vi beskrive, hvordan begreberne; børneinddragelse, eksplicitering, forældreinddragelse og ligestilling alle er lige vigtige elementer, som skal indtænkes i et rettighedsbaseret skole-hjem-samarbejde.

Børneinddragelse

Børneinddragelse finder sted, når de voksne aktivt op søger og respekterer elevernes synspunkter i sager og situationer, der vedrører børns liv og trivsel. Helt centralt står artikel 12, som omhandler børns ret til at udtrykke sig og blive taget alvorligt. Med afsæt i artikel 12 har den irske professor, Laura Lundy, udviklet en simpel model til at udøve rettighedsbaseret børne- og unge-inddragelse

i praksis. Det er denne model, UNICEF Danmark tager udgangspunkt i, når vi arbejder med og for børn og unge.

Modellen opstiller fire elementer, som alle skal være til stede, for at børns og unges inddragelse reelt bliver meningsfuld.

Når de fire elementer i modellen er repræsenteret, giver de tilsammen det bedste grundlag for at inddrage eleverne i skole-hjem-samarbejdet på en rettighedsskole. Eleverne skal opleve, at både skolen og hjemmet i samarbejdet inddrager dem som en ligestillet part, der skal høres i sager, der involverer dem. En vigtig faktor, for at eleven føler sig hørt og inddraget, er, at forældrene oplever det samme. Forældre-dialogmødet og skole-hjem-samtalen er begge bygget op omkring modellen.

De fire elementer skal være tydelige – og det er de, når eleverne får hjælp til at bruge deres **stemme** og får **indflydelse** via taletid til skole-hjem-samtalen - og når de bliver hørt til forældre-dialogmødet. Både til skole-hjem-samtalen og forældre-dialogmødet skal eleverne opleve, hvordan der er skabt inkluderende **rum**, hvor **modtagerne**, det vil sige både forældre og fagpersoner lytter med respekt til elevernes oplevelser og synspunkter.

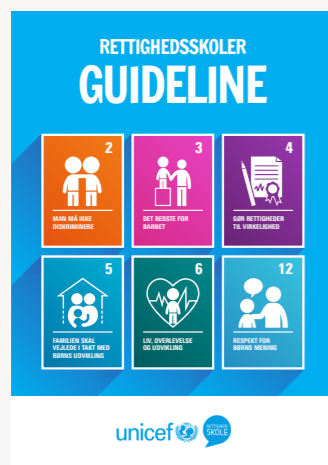
Tre niveauer for inddragelse

Det er lærerens/pædagogens ansvar, at skole-hjem-samarbejdet på en rettighedsskole bliver en succes og er meningsfuld for eleverne. Derfor er det vigtigt at have en indledende refleksion over, hvilket niveau af inddragelse der vil være mest hensigtsmæssigt, alt efter hvilke emner og temaer der er på dagsordenen.

Her er tre generelle niveauer for inddragelse, man kan vurdere ud fra:

1. Konsulterende deltagelse – børn tages med på råd.
2. Samarbejdende deltagelse – børn er med i hele processen, og der samarbejdes ligeværdigt mellem voksne og børn.
3. Deltagelse, hvor børn er i front – børn definerer og er styrende hele vejen. De ansvarlige voksne støtter dem undervejs, hvis der er behov.

Du kan finde yderligere beskrivelse af de forståelser og teorier om inddragelse af elever i skoleregi, ved at følge dette link til UNICEF Danmarks Guideline. Her findes der også refleksionsøvelser om elevinddragelse til dig, dit team og din skole.

Download Rettighedsskoler Guidelines [HER](#)

FORUDSIGELIGHED

Der kan alle steder opstå kulturer, hvor meget viden er implicit eller indforstået. Det kan også ske på en skole. Mange udtryk, begreber, traditioner og roller har måske været på skolen i mange år. Det kan også være viden, som er overleveret fra lærer til lærer, men ikke er nået frem til forældrene. Derfor er det en god idé at gennemgå, hvordan man ofte af ren vane kan tale indforstået overfor forældre, om for eksempel forældremøde, skole-hjem-samarbejdet, grøn dag, kommunikation på Aula, sidste skoledag, sygdommelding, kontaktforældre, lejrskole osv.

Forudsigelighed handler om at italesætte det indforståede kort og præcist til én, som ikke i forvejen ved, hvad det handler om. Husk derfor at kommunikere tydeligt om, hvad der skal ske, hvorfor det foregår, hvornår og hvordan samt hvilke forventninger der er til deltagerne.

Når det indforståede bliver eksplicit, kan man gøre sin kommunikation meget mere inkluderende. Det gør, at alle parter oplever sig som kompetente, fordi detalje-grad i dét der bliver kommunikeret, er afstemt i forhold til målgruppen, og alle har den samme viden. Det vil bidrage til at styrke den tillid og ligeværdighed i skole-hjem-samarbejdet, som er alfa og omega i det gode skole-hjem-samarbejde, der er baseret på børns rettigheder og med udgangspunkt i et rettighedsbaseret børnesyn.

Når forældrene oplever sig inkluderede, kompetente og vigtige, kan man undgå de misforståelser og fejlfortolkninger, der kan komme til at udgøre en "mur" mellem skole og hjem - eller mellem forældre og børn. Under "Det gode overblik" (side 30) er der en skabelon med forslag til, hvordan misforståelser kan undgås – og begreber kan forklares på en overskuelig måde, herunder for forældre der ikke har dansk som deres modersmål. At arbejde bevidst med forudsigelighed er således grundlæggende med til at styrke forældreinddragelsen.

FORÆLDREINDDRAGELSE

Et velfungerende samarbejde med forældre er ikke noget, som bare findes. Det skal opbygges fra bunden hver gang, nye forældre kommer til. Tillid, ligeværdighed, rollefordeling og forventningsafstemning kræver et målrettet og bevidst relationsarbejde kombineret med klar kommunikation fra skolen. Når skolen fortæller om, og begrundet sine valg af aktiviteter, og på samme tid er tydelige omkring de forventninger, man har til forældrenes rolle, skaber man grundlaget for det gode og trygge samarbejde. Når det er etableret, vil forældre få endnu mere værdifuld viden om deres børns trivsel og udvikling, og de vil have nemmere ved at respektere barnets ret til blandt andet at blive hørt og inddraget, og derved vil de blive styrket i at kunne støtte bedst muligt op om deres børns trivsel og udvikling.

På UNICEF Rettighedsskoler indgår undervisning i FN's Børnekonvention og børns rettigheder, og hvordan de kan opfyldes i forskellige dilemmafyldte situationer i børns liv og hverdag.

På samme måde er det vigtigt at inddrage forældrene i, hvad det vil sige at have sine børn på en UNICEF Rettighedsskole, så det ikke kun er børnene, som fortolker deres læring om rettigheder til deres forældre. Det kan fx være et punkt på et forældremøde, eller I kan arbejde med at fortælle så tydeligt som muligt på skolens hjemmeside, hvad det for jer vil sige at være en rettighedsskole. Her kan I få inspiration fra vores UNICEF Danmarks rettighedsskoleteam.

For der kan opstå mange misforståelser omkring forholdet mellem rettigheder og forældres opdragelse af deres børn, som kan føre til usikkerhed om de grænser forældre sætter for sine børn. En misforståelse kan være, at forældre ikke må bestemme, hvad tid deres barn skal være hjemme om aftenen, da det så opfattes som negativ social kontrol.

Ved at inddrage forældrene konkret i forståelsen af FN's Børnekonvention sørger vi for, at rettigheder så vidt muligt ikke ender med at skabe en kløft mellem barn og forældre eller mellem skole og forældre, men bidrager til at understøtte skole-hjem-samarbejdet positivt.

LIGEVÆRDIGHED

Der kan i mødet mellem skole og hjem være uskrævede regler, magtstrukturer og forforståelser, der gør, at både elever, forældre og lærere kan opleve at komme i klemme. I skole-hjem-samarbejdet er det skolens fagprofessionelle, der har det grundlæggende ansvar for at skabe en konstruktiv relation mellem forældre, barn og skole. Derfor er det den fagprofessionelles ansvar at skabe rammerne for en ligeværdig og tillidsfuld relation mellem de tre parter.

Ligeværdighed i skole-hjem-samarbejdet betyder ikke, at lærere, elever og forældre indgår på ens vilkår i samarbejdet. Det betyder, at de er lige værdige til at tale, blive hørt og anerkendt for deres kompetencer. Læreren må lægge sin autoritet i klasseværelset fra sig og skabe et møde i øjenhøjde – med afsæt i sine faglige kompetencer – og møde forældrenes og elevernes kompetencer. De tre parter kan bidrage med hvert sit perspektiv.

For at etablere de bedste betingelser for et ligeværdigt, tillidsfuldt møde skal man være bevidst om magten i rummet, sine egne fordomme og antagelser i forhold til dem, man sidder overfor. Alle mennesker kategoriserer per automatik andre mennesker omkring sig. Det er sådan, vi forsøger at navigere i, hvordan vi skal være sammen med andre mennesker. Vi skaber ligeværdighed ved at være opmærksom på netop dét, og forsøge at gå ind til en relation uden fordomme. I stedet kan vi først drage vores konklusioner, når vi har spurgt grundigt ind og lyttet opmærksomt. På den måde undgår vi at skabe forhas-tede konklusioner på baggrund af vores forestillinger om køn, kønsidentitet, seksuel orientering, religiøse overbevisninger, alder, handicap eller diagnoser, etnisk minoritetsbaggrund, indkomst, uddannelses-niveau mv.

I forhold til det ligeværdige møde er det også afgørende, hvem der taler og lytter, hvornår og hvordan der tales og lyttes, hvad der siges, og i hvilken rækkefølge deltagerne gør det.

**Den ligeværdige
kommunikation mellem
skole, elev og forældre er
afgørende for det gode
samarbejde.**

Det første møde

Det første møde efter skolestart i indskolingen, hvor forældrene ofte har deres debut som forældre til et skolebarn, er særligt vigtigt.

For at give de bedste forudsætninger for et godt første møde har vi lavet et udkast til en dagsorden, som både inddrager forældrene, giver vigtig information, og som så vidt muligt skal give forældrene en oplevelse af, at de er vigtige for deres børns skole. Skabelonen til mødet er vejledende og kan ændres i rækkefølge, hvis der er andre punkter, som skal på. For at forældrene skal se det meningsfulde i at deltage, skal det tydeligt fremgå, hvad mødets formål er, og hvad deres rolle er.

Kære forældre til 0.X/i børnehaveklassen

Vi holder forældremøde den (dato og tid) i lokalet (xx), som du finder her (denne indgang, denne dør)

Vi glæder os rigtig meget til at møde jer alle!

Til mødet skal vi:

- LÆRE HINANDEN AT KENDE.

Det er vigtigt for elevernes fællesskab i klassen, at vi kender jer som forældre, og at I lærer hinanden at kende indbyrdes i forældregruppen.

- HØRE JERES MENING OM, HVAD EN GOD SKOLEGANG ER FOR JERES BØRN.

Det er vigtigt, at vi taler om, hvad I som forældre synes, gør en skole god. På den måde kan vi sammen skabe en så god skolegang for jeres børn som muligt.

- **INTRODUCERE JER TIL VIGTIGE REDSKABER**, som vi skal bruge i vores samarbejde med jer og jeres skønne børn. Det er vigtigt, at vi kan skabe den bedste læring og fællesskab med jer – og for og med jeres børn.

- **VISE JER RUNDT PÅ SKOLEN**, så I føler jer hjemme.

Der er mulighed for kaffe, the, frugt og kage.

Mødet er uden børn.

Hvis I har et punkt til dagsordenen, er I velkomne til at sende det til os. Der er også et punkt, der hedder eventuelt, og her vil I kunne rejse eventuelle spørgsmål eller pointer, I måtte have i forhold til jeres barns skoleliv eller til skole-hjem-samarbejdet, hvis det ikke allerede har været behandlet under et af de øvrige punkter.

Programmet for mødet er følgende:

VELKOMMEN

GENNEMGANG AF DAGSORDEN

MINI-INTERVIEW – her skal I tale med hinanden om, hvordan I synes, en god skole bør være/et godt skoleliv skal være. Og derefter, hvad I hver især som forældre kan bidrage med.

KONTAKTFORÆLDRE – hvad er kontaktfordre? Måske det er noget for dig?

AULA/FORÆLDREINTRA – hvad, hvordan, hvornår og hvorfor?

SKOLE-HJEM-SAMTALEN – vi viser arket "Hvordan går det?", og hvordan det kan bruges som ramme for skole-hjem-samtalen.

RUNDVISNING PÅ SKOLEN – vi giver jer en rundvisning på skolen, og håber på, at I på den måde vil opleve, at det også er "jeres" skole.

DET GODE OVERBLIK – vi gennemgår de forskellige vigtige ting, der har med dit barns skole at gøre. For eksempel; Høstfesten, hvordan melder jeg mit barn syg, hvornår ligger ferierne, og hvem kan hjælpe med Aula? Det gode overblik er også en seddel, som kan hænges på køleskabet eller opslagstavlen derhjemme.

VALG AF KONTAKTFORÆLDRE

EVENTUELT

TAK FOR NU

VI GLÆDER OS TIL AT SE JER!

VENLIGE HILSNER FRA (navn; lærere og pædagoger)

Vejledning til "Det første møde"

VELKOMMEN: Rids tydeligt op hvad formålet er, hvorfor mødet skal holdes, og hvordan det skal foregå.

DAGSORDEN: Præsenter alle der er til stede, som ikke er forældre, og bed da forældrene fortælle deres navn, og hvem de er forældre til. Hvis nogle forældre har børn i de ældre klasser, kan det også være relevant at fortælle her, da de måske sidder inde med viden, som andre kan få glæde af. Når man har fået mulighed for at sige noget og har været på banen, vil man som forælder ofte føle sig mere tryk i skole-hjem-samarbejdet.

MINI-INTERVIEW

1. Skriv de to spørgsmål på tavlen: "Hvad er en god skole for mit barn?" Og "Hvad er jeg god til, og hvad kan jeg bidrage med?"
2. Fortæl forældrene, at de nu skal gå sammen to og to, med én de ikke kender. Er der et ulige tal, kan der godt være tre i en gruppe.
3. For at få alle med – også dem, der ellers ikke ville række hånden op – er opgaven her stillet, så man skal interviewe sin makker og efterfølgende fortælle, hvad denne makker synes. Det kan føles langt mindre udleverende og personligt, hvis man skal fortælle, hvad den anden har sagt. Det kan også fungere som en icebreaker i en ny forældregruppe.

Punktet "Hvad er jeg god til, og hvad kan jeg bidrage med på skolen?" skal give forældrene mulighed for at vise, hvem de er. Samtidig får læreren et indblik i de ressourcer og kompetencer, forældrene har.

Gennemgå spørgsmålene og kom eventuelt med et eksempel på, hvad et svar kunne være for at tydelig gøre opgaven.

HVAD ER EN GOD SKOLE?

Eksempel: Mit barn har det godt, lærer noget, og der er rart at være.

Hvad kan jeg bidrage med på skolen?

Eksempel: Bage kager, sy, snedkerere, god til at finde på lege, skrive referat, styre klassekassen, kender et godt sted at fiske, lave bål, danse.

DOWNLOAD
SKABELON
TRYK HER

4. Når forældrene er færdige med at interviewe hinanden, gennemgås spørgsmålene ét ad gangen og forældrene uddyber, hvad deres makker har svaret. Skriv svarene op i stikordsform på tavlen eller på en flipover. Ved at svarene skrives ned, kan de sendes ud til dem, der ikke kunne deltage. De kan også gemmes, så læreren og forældrene kender hinandens forventninger og muligheder for at bidrage. Det viser samtidig forældrenes relevans, og at de er blevet lyttet til. Tag et billede til Aula og læg det op som en del af det visuelle referat.

AULA/FORÆLDREINTRA

Hør om nogle af de forældre, der har børn på skolen i de ældre klasser, kender Aula, og om de vil fortælle og vise, hvordan Aula eller Forældreintra fungerer i mindre grupper?

Aula/Forældreintra er vigtig, men også for mange en kilde til frustration, hvis man ikke kan logge på, bliver "smidt af", eller ikke kan finde det, man leder efter. Forældre kan gå glip af vigtige informationer, der gælder elevens skolegang, så en grundig gennemgang i plenum er en god idé.

Har skolen en medarbejder, der er særlig god til at formidle, hvordan Aula/Forældreintra virker, kan denne også inviteres. Det er vigtigt, at forældrene ved, hvor de kan få hjælp efterfølgende. Hvem på skolen kan man spørge, og hvordan finder man denne person? (skolens kontor, skolesekretæren osv.). Forældres kommunikation på Aula/Forældreintra kan også tage overhånd. Derfor skal I sammen definere nogle tydelige rammer for dette. Læreren kommer med et bud på rammer for kommunikation på baggrund af erfaring, som kan justeres i fællesskab.

Tag et billede til Aula/Forældreintra som en del af det visuelle referat.

SKOLE-HJEM-SAMTALEN

Vis og gennemgå samtalearket: "Hvordan går det". (samtalearket beskrives på side 30)

RUNDVISNING PÅ SKOLEN

Ved at forældrene kan finde rundt på skolen, kender skolens kontor, og hvem der sidder der, kan det gøre det lettere at op-søge hjælp i fremtiden. Glemmekasse, sundhedsplejerskens rum, opslagstavle, gymnastiksalen og PLC/biblioteket skal også indgå i rundvisningen.

DET GODE OVERBLIK

(se mere på næste side samt vedhæftede skabelon)

Dette dokument vises på en stor skærm, og her gennemgås de mange forskellige og nye informationer, som er praktiske for forældrene at tilgå på en enkel måde. Forældrene får en printet udgave til at tage med hjem.

DOWNLOAD
SKABELON
TRYK HER

Det gode overblik

Der er meget ny viden og mange informationer, når et barn starter i skole. Selvom forældrene måske allerede har børn i ældre klasser, er der stadig særlig vigtig information for denne klasse. Arket her er udfyldt med eksempler; en turtaske - hvad skal der være i en sådan - og er det en særlig taske? Hvad er godt at pakke til idræt? Bare tæer? Sko? Hvad betyder forældremøde? Hvorfor bliver det afholdt? Hvad skal forældrene? Motionsdag - hvad er det? Hvorfor skal børnene have det? Hvad skal forældrene? Klippe-klister-dag. Hvad er det, og hvorfor bliver det afholdt? Hvad skal forældrene?

“**Det gode overblik**” kan med fordel ændres fra møde til møde, og i vinterhalvåret vil fastelavn være oplagt at forklare - ligesom skolernes motionsdag hører til efterårets aktiviteter.

“**Det gode overblik**” kan også bruges til skole-hjem-samtalerne, hvor det kan gennemgås.

DET GODE OVERBLIK

Skoleåret

Klassens navn:

Klassens lærere:

Tjekke aula/forældreintra:

Hvis teknik driller:

Ferier:

Idrætstøj:

Turtaske:

Motionsdag:

Fastelavn:

unicef for alle verdens børn

Forældre-dialogmødet

FORÆLDRE-DIALOGMØDET HAR TO DELE

- Dialog-delen er en struktureret dialog om et tema eller et dilemma, som fylder i elevfællesskabet eller i skole-hjem-samarbejdet.
- Koordinering, info og spørgsmål om fx arrangementer, undervisningen, ture, gaver, fødselsdage, kontaktfarældre mm.

HVORFOR

Formålet med at afholde forældre-dialogmøder er at give elever, forældre og undervisere den samme plads til at blive hørt. Ved at rammesætte både tale-rækkefølge og indhold er målet, at forældrene skal opleve, at det er meningsfuldt at deltage i mødet, at de ytrer deres holdninger, kommer med forslag og oplever sig som vigtige aktører i deres børns skoleliv og trivsel. En anden vigtig faktor er, at både forældre og elever kan se, at de hver især bliver hørt om emner, som vedrører dem. Forældre og elever oplever både artikel 13 i praksis; *børn har ret til at dele deres viden, tanker og følelser samt artikel 5; familien skal vejlede i takt med børns udvikling.*

Dialog-delen

HVAD

Dialog-forældremødet skiller sig ud fra det klassiske forældremøde ved, at den første del af mødet er en særlig struktureret dialogform, hvor I behandler et tema eller dilemma, der fylder i elevfællesskabet eller i skole-hjem-samarbejdet.

HVORDAN

Se uddybende fremgangsmåde neden for

- Dialog-delens tema forberedes med input fra børnene, forældrene og personalet på skolen. Temaet formuleres som to spørgsmål.
- Der er to strukturerede dialogrunder, hvor først forældre, så børn (via skrift eller video) og til sidst lærere/fagpersoner kommer til orde om mødets tema og dilemma.
- Den konkrete aftale eller fokuspunkt, som er resultatet af dialog-delen hænges op i klassen, og der tages et billede af aftale eller fokuspunkt, som sendes ud på Aula som en del af det visuelle referat.

HVORFOR

Den særlige strukturerede dialogform, hvor alle har samme taletid i en særlig rækkefølge, har et todeligt formål.

- Det første er at skabe ligeværdighed, tryghed og tillid mellem forældre, skole og børn og forældrene imellem. Når de elementer er til stede, er der grobund for et godt klassefællesskab, skole-hjem-samarbejde og forældreskab.
- Det andet er at gå i dybden med et emne og dilemma, som fylder i elevfællesskabet eller skole-hjem-samarbejdet, og komme frem til en løsning eller sammen konstatere, hvad der skal findes en løsning på.

Hvorfor skal forældrene have ordet først?

På forældre-dialogmødet er det altid forældrene, der starter med at have ordet. Dermed er det forældrenes erfaringer, viden og holdninger, der danner udgangspunkt for dialogen. Det giver forældrene mulighed for at reflektere over vigtige emner og dilemmaer i deres børns skoleliv. Derudover gør det at ytre deres tanker og perspektiver, og komme med forslag, at forældrene oplever at være vigtige og aktive aktører i deres børns skoleliv og trivsel. Det smitter af på deres engagement og fællesskab - også uden for mødet.

Fagpersonerne får indblik i forældrenes erfaringer, viden, perspektiver og eventuelle udfordringer. Alt er vigtige bidrag til den større fælles forståelse.

Den erfaringsbaserede og faglige viden som bliver delt, giver også forældrene et bedre grundlag for at vejlede børnene i takt med deres udvikling (artikel 5).

Regeringen skal lade forældre og samfundet vejlede deres børn, så børnene kan bruge deres rettigheder bedst muligt, efterhånden som de bliver ældre. Jo større børn er, jo mindre vejledning har de brug for.

Forældre har det største ansvar for at opdrage et barn. Hvis barnet ikke har nogen forældre, skal andre voksne tage ansvaret for at opdrage barnet. Den slags voksne kaldes for værger. Forældre og værger skal altid tænke over, hvad der er bedst for barnet. Regeringen skal hjælpe dem. Når et barn har begge sine forældre, er begge forældre ansvarlige for at opdrage barnet.

Hvorfor skal børnene have ordet på et forældremøde?

Når eleverne oplever, at deres viden, tanker og følelser er vigtige på et møde, som normalt kun er for de voksne, giver det dem den erfaring og oplevelse af at have en værdifuld stemme og retten til medbestemmelse. Derudover tages beslutninger, som er langt mere bæredygtige, fordi målgruppen er inddraget.

Børn har ret til frit at sige deres mening om emner, der er vigtige for dem. Voksne skal lytte og tage børn alvorligt.

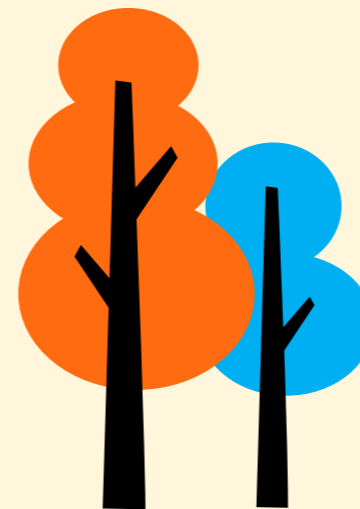

Børn har ret til at dele deres viden, tanker og følelser med andre ved at tale, tegne, skrive eller være kreativ på andre måder, med mindre det skader andre mennesker.

HVORNÅR Et forældre-dialogmøde holdes to gange årligt – det er mest oplagt efterår og forår. Som undtagelse er det første møde i 0. klasse, som holdes kort efter skolestart. Her er mødet lidt anderledes (Se "Det første møde").

VARIGHED To timer, inklusive en lille pause.

Sådan foregår et forældre-dialogmøde

VALG AF TEMA/SPØRGSMÅL

Hvad der er relevant at tage op på et forældre-dialogmøde, er op til deltagerne i skole-hjem-samarbejdet. Både elever, forældre og fagprofessionelle og skoleledelsen kan med deres unikke position have temaer, der er relevante for klassens trivsel. Enten kan der skiftes, så elever, forældre og fagpersoner på skolen skiftes til at bringe et tema op, eller også kan der afleveres forslag fra alle parter – og der kan stemmes om det.

SKOLE-FORÆLDRE-ELEVSAMARBEJDET TEMAET SKAL FORMULERES SOM TO SPØRGSMÅL

- Et som åbner op for, hvad man ved og synes om emnet i en positiv retning.
- Et som spørger til dilemmaer og udfordringer ved emnet.

Eksempler

INDSKOLING

- Hvordan kan man holde fødselsdage, så alle elever i klassen har mulighed for at deltage og få en god fest?
- Hvilke udfordringer kan der være i forhold til afholdelse af fødselsdage?

MELLEMTRIN

- Hvad er en god måde at bruge de sociale medier på i forhold til klassefællesskabet?
- Hvilke udfordringer kan der være ved de sociale medier i forhold til klassefællesskabet?

UDSKOLING

- Hvad ved vi om elevernes behov for at holde fester og andre sociale arrangementer uden for skolen?
- Hvilke udfordringer er der ved, at eleverne holder fester og andre sociale arrangementer uden for skolen?

SPØRGSMÅLENE SENDES MED I INVITATIONEN TIL MØDET.

På den måde vil nogle af forældrene gøre sig tanker om emnet inden, og føle sig mere kompetente og trygge ved mødet (se skabelon til dagsorden side 17.)

Forberedelse af mødet

ELEVERNES INPUT TIL MØDET

Børn har ret til at sige deres mening og blive hørt i emner, der er vigtige for dem, og derfor vendes dagsordenen i klassen inden mødet. Elevernes stemme skal høres på dialogmødet, og derfor skal deres input eller holdninger til temaet viderebringes til forældre-dialogmødet. Elevernes input kan enten filmes, skrives, laves på en planche, en PowerPoint eller lignende.

En elevrepræsentant fra klassen kan også være med til mødet den første halve time for at fremlægge elevernes synspunkter eller ønsker.

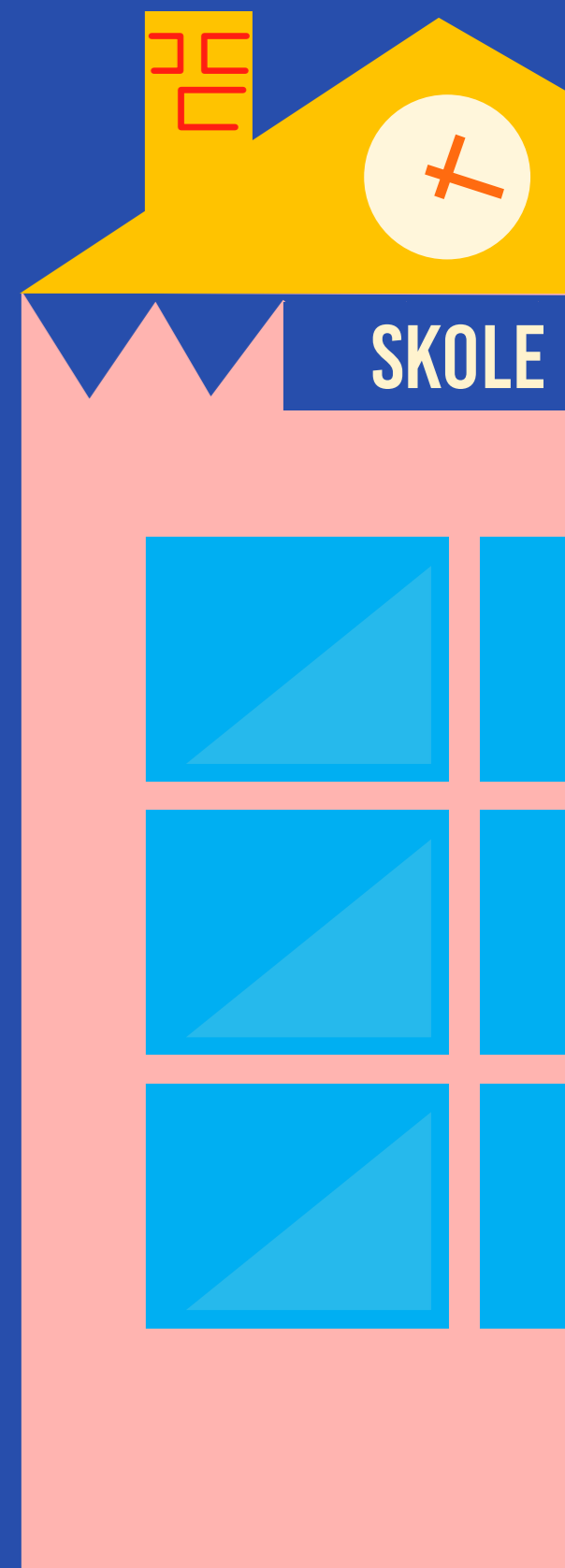
Til forældre-dialogmødet kan der også inviteres en ekstern fagperson.

Hvis temaet er børns læsefærdigheder, kunne man kontakte en bibliotekar eller en læsevejleder. Hvis temaet er børns liv og sociale medier, kunne det for eksempel være Center for Digital Pædagogik og skolens sundhedsplejerske, der kunne komme og fortælle om pubertet til mellemtrinnets forældre.

Dialogerne

RAMMERNE SOM SKAL ITALESÆTTES EKSPPLICIT FOR AT SKABE ET TRYGT OG LIGEVÆRDIGT RUM ER

- Mødets mål og opbygning
- Respekt for stor forskellighed i rummet
- Alle der har lyst, skal komme til orde
- Vi skal kunne være uenige sammen

Dialogrunde 1

Hvad ved vi, og hvilke udfordringer er der?

FØRST FORÆLDRE, SÅ ELEVER, SÅ LÆRERE

Skriv de to udvalgte spørgsmål, som knytter sig til mødets tema, på tavlen.

EKSEMPEL:

- Hvordan bruger børnene deres mobiltelefoner i forbindelse med klassefællesskabet?
- Hvilke dilemmaer kan der være ved mobiltelefonerne i forhold til klassefællesskabet?

FORÆLDRENS INPUT

- **Forældrene placeres i grupper** af 4-6 personer, og deler erfaringer, viden og holdninger om begge spørgsmål. Alle skal have ordet. Skriv evt. noter ned.
- **Plenum:** Hver gruppe kommer med de vigtigste pointer til begge spørgsmål. De skrives op på en tavle eller flipover af facilitator. Eks:
Hvordan bruger børnene deres mobiltelefon i forbindelse til klassefællesskabet?
De bruger Snapchat og Instagram. De skriver sjove ting til hinanden. De husker hinanden på ting i skolen. De siger godmorgen og godnat.

Hvilke dilemmaer kan der være ved mobiltelefonerne i forhold til klassefællesskabet?

At de føler, de skal være tilgængelige hele tiden, at de mobber hinanden her, at man aldrig har fred fra det fællesskab, som man ikke selv har valgt.

BØRNEENS INPUT

- **Børnenes svar på de to spørgsmål vises eller læses op**
Dette input kan være en video, en PowerPoint, en planche, breve eller andet. Facilitator tager samtidig, nu med en ny farve, noter på samme flipover, som der hvor forældrenes svar blev skrevet.

EKSEMPEL:

Hvordan bruger eleverne deres mobiltelefon i forbindelse med klassefællesskabet?

Vi bruger Snapchat og Instagram. Vi siger godmorgen. Vi sender sjove billeder af os selv, og det vi laver. Vi husker hinanden på lektier.

Hvilke dilemmaer kan der være ved mobiltelefonerne i forhold til klassefællesskabet?

Vi oplever, at vi skal være "på" hele tiden, man kan mobbe hinanden her, man kan føle, man går glip af noget (FOMO), man kan føle sig uden for, folk siger grimmere ting, end når man ses fysisk.

LÆRERENS INPUT

- Facilitator tager noter på samme flipover samtidig med, at læreren giver sine supplerende inputs til de to spørgsmål, som igen skrives med en tredje farve.

EKSEMPEL:

Hvordan bruger børnene deres mobiltelefon i forbindelse med klassefællesskabet?

Eleverne kommunikerer meget på den måde, har det sjovt, og de kan have hinanden "med i lommen". De bruger den nogle gange til nogle ting i gruppearbejde.

Hvilke dilemmaer kan der være ved mobiltelefonerne i forhold til klassefællesskabet?

At de føler, de skal være tilgængelige hele tiden, at de mobber hinanden her, at man på intet tidspunkt har fred fra det fællesskab, som man ikke selv har valgt. Der kan være urealistiske forbilleder at spejle sig i.

PAUSE

- **Udvælg det vigtigste dilemma**
Det er facilitatoren, som udvælger det vigtigste dilemma, hvis det under runderne blev tydeligt, hvilket et der er det vigtigste.

Hvis der er uklarhed omkring dette, kan facilitator i pausen bede forældrene om at stemme ved at sætte en streg ved det dilemma, de synes, er vigtigst at få løst.

Dialogrunde 2

Hvis alt var muligt!

Facilitator skriver det udvalgte dilemma på tavlen ...
Et eksempel på valgt dilemma: "Tonen kan være hård på de sociale medier, og nogle bliver meget kedede af det og føler sig mobbet".

FORÆLDRENS INPUT

- **Forældrene placeres i grupper** af 4-6 personer, og deler erfaringer, viden og holdninger om begge spørgsmål.
- **De skal forestille sig, at alt er muligt.**
De skal finde løsninger på dilemmaet og fokusere på, hvordan forældrene kan bidrage til løsningen.

EKSEMPLER:

- Vi kan tale med vores børn om, hvordan de taler.
- Vi kan bede vores børn fortælle, hvis der er noget galt.
- Vi kan bede om at se, hvad de laver på de sociale medier.

- **Plenum Runde: Facilitator skriver**
forældrenes inputs op på tavlen/flipoveren under dilemmaet.

LÆRERENS INPUT

lærerne kommer med sine inputs med fokus på, hvordan læreren kan være med til at løse dilemmaet.

Facilitator skriver ligeledes lærerens inputs op under forældrenes.

Eksempler: Vi kan i teamet planlægge et forløb med fokus på tonen på de digitale platforme, hvor eleverne mødes. Vi kan tage det op ugentligt. Vi kan lave regler i klassen.

NÆSTE SKRIDT

Er der enighed om løsninger og/eller inputs at arbejde videre med?

Facilitator samler konklusionerne ved hjælp af fx spørgsmålene herunder. Skriv jeres aftaler på lokalets flipover/tavle.

- Er der et bud på en løsning, som allerede kan vedtages og skrives op som et nyt princip eller aftale?
- Er der flere bud, der har lige stor opbakning?
- Er der et spørgsmål, som skal tages videre til eleverne – som læreren tager ansvar for?
- Er der inputs, som kontaktførelserne skal arbejde videre med?
- Er der inputs, som skal tages videre til drøftelse i klassens lærerteam?

Tag et billede af de fælles konklusioner og aftaler og upload på Aula som en del af det visuelle referat. Supplér med lidt tekst til dem, som ikke var til mødet.

At lave det visuelle referat ved at uploade et billede, gør det meget nemt for deltagerne at huske mødet og konklusionerne, fordi billedet fra mødet fungerer godt til at fremkalde mødets indhold.

At skrive et referat kun med tekst kan skabe en distance til mødet, og de færreste vil læse det.

Billedet skal hænges op i klassen, så eleverne kan se, og få gennemgået efterfølgende, hvad der blev drøftet på mødet.

AFRUNDING

Som afrunding på mødet skal alle deltagere have mulighed for at beskrive, hvordan det har været at deltage. Dette kan enten være med en hurtig runde, eller det kan foregå ved, at de der har lyst, rækker hånden op og fortæller.

OPFØLGNING

Formålet med forældre-dialogmødet er ikke kun at komme frem til en konkret løsning, men at indgå i en konstruktiv dialog om potentielle løsninger på et dilemma eller en udfordring i klassen. Formålet er ligeledes at skabe indblik, tillid og styrke relationerne i skole-hjem-samarbejdet. Nogle gange vil det være nødvendigt at træffe beslutninger om et givent emne, og hvis dette er tilfældet, bør det fremgå tydeligt af dagsordenen, så alle ved det inden mødets start.

Om der er truffet beslutninger eller ej, er det vigtigt, at der følges op på dialogmødet, og hvem der har ansvar for at gøre hvad. Når først man er i gang med at bruge dialogmødeformen, vil første punkt på næste mødes dagsorden naturligt være; opfølgning – hvordan er det gået siden sidst i forhold til vores fælles aftaler?

Skabelon til invitation til forældre-dialogmødet

Invitation til forældre-dialogmøde

KÆRE FORÆLDRE

Vi holder forældre-dialogmøde den (dato og tid) i lokalet (xx), som du finder her (denne indgang, denne dør).

MØDET ER DELT I TO DELE

- 1 En dialog-del – målet er, at vi på en særlig struktureret måde har samtaler om et vigtigt spørgsmål. Vi hører forældres, børns og lærers perspektiv, og sammen finder vi en løsning på et dilemma, der er i klassen.

Spørgsmål fra mødet kan du se på dagsordenen neden for.

- 2 En informations-del - målet er, at du får vigtige informationer og kan stille spørgsmål om det næste halve år i dit barns skoleliv.

Der vil være kaffe, the, frugt og kage.
Mødet er uden børn.

DAGSORDEN

Velkommen
Gennemgang af dagsorden
Hvordan er det gået med sidste mødes tema?
Dialog-del:

MØDETS EMNER:

- Hvordan bruger børnene deres mobiltelefoner i forbindelse med klassefællesskabet?
- Hvilke dilemmaer kan der være ved mobiltelefonerne i forhold til klassefællesskabet?

Jeres børn vil i skolen lave en præsentation af deres mening og syn på de to spørgsmål. Dem får I at høre til mødet. I må meget gerne allerede nu tænke over de to spørgsmål, for din mening er vigtig til mødet. Vi skal først høre forældrenes svar og forslag, derefter jeres børns, som har lavet en lille video. Til sidst skal vi (navne på lærere/pædagoger) fortælle, hvad vi tænker. FN's Børnekonvention og børns rettigheder kan nemlig være med til at besvare nogle af de sværeste og vigtigste dilemmaer i børns liv og hverdag. Vi skal herefter vælge det dilemma (et problem), som viser sig at være det vigtigste, og sammen prøver at finde en løsning på.

PAUSE

INFORMATIONSD-DEL

Det gode overblik - vi gennemgår de forskellige vigtige ting, der har med dit barns skole at gøre. For eksempel; hvornår ligger ferierne – og hvem kan hjælpe med Aula? Det gode overblik er også en seddel, som kan hænges op på køleskabet eller opslagstavlen derhjemme.

Nyt fra kontaktpædagoger

Andet - lejrskole, prøver, fester og lærere/pædagoger, der skal på barsel etc.
Tak for nu!

Vi glæder os til at se jer!

Venlige hilsner fra (lærere og pædagoger)

8 temaer til forældre-dialogmødet

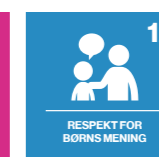
Emner

Artikler

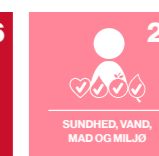
LEGEAFTALER OG FØDELSSDAGE

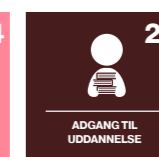
TRIVSEL

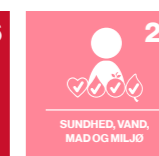
PUBERTET

SEKSUALUNDERVISNING

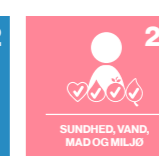
ALKOHOL OG RYGNING

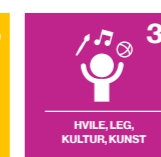
SOCIALE MEDIER

SUND KOST

FRITID

Hvordan går det?

Et redskab til skole-hjem-samtalen

”Hvordan går det” er et redskab til at holde skole-hjem-samtaler på en måde, så både elev, forældre og lærer kommer ligeværdigt til orde. Hvis det er på et klassetrin, hvor eleven er med, er det også vigtigt, at eleven føler sig tryk.

Der kan være normer, strukturer, erfaringer og forventninger, der kan betyde, at sådan et møde kan være præget af utryghed og manglende forståelse for, hvad dagsordenen er. Ved at tydeliggøre både **hvornår**, **hvorfor** og **hvordan** er målet, at forældrene ser det meningsfuldt at deltage, føler sig kompetente og ved, hvad de skal. Den visuelle tilgang kan give en indgang til at starte en samtale, hvor det skrevne ord for nogen kan være svært. Desuden kan arket hjælpe en samtale i gang, da både illustrationer og egne noter – i en uvant situation – kan hjælpe med at huske, hvad der er vigtigt for én.

Forældre og elev skal se på arket derhjemme og markere, tegne eller skrive der, hvor de har noget på hjerte. Det kan både være positive ting og/eller emner, som er svære, og som man har brug for hjælp til.

INDSKOLINGSBØRN

Er det forældre til indskolingsbørn, kan det være praktisk at have gennemgået arket til ”Det første møde”, så de kender det i forvejen, når de får det med hjem.

På mange skoler venter man med at tage eleven med til skole-hjem-samtalen til de er på mellemtrinnet. Ved at bruge arket ”Hvordan går det?” får også indskolingsbørn deres stemme med til mødet.

INVITATION TIL SKOLE-HJEM-SAMTALEN

Invitationen skal sendes via de vante rammer på Aula, men arket skal også med hjem i tasken nogle dage forinden.

Hvis arket ikke kommer med tilbage til mødet, er det en god idé at have nogle ekstra liggende på bordet.

HVORDAN

Til skole-hjem-samtalen er det eleven, der begynder med at fremlægge sine punkter. Derefter er det forældrene og til sidst fagpersonerne. Rækkefølgen gør, at hovedpersonen skal have mulighed for at komme til orde først.

Er eleven ikke med, gennemgår forældre og elever først elevens inputs hjemmefra, derefter skal forældrene og derefter fagpersonerne have ordet.

Børn har ret til frit at sige deres mening om emner, der er vigtige for dem. Voksne skal lytte og tage børn alvorligt.

Når elev og forældre har fremlagt deres inputs, kan læreren/pædagogen komme med sine og herefter facilitere en samtale, hvor emnerne drøftes, og alle høres på ligeværdig vis.

Til sidst i mødet skal der sigtes mod, at der laves en aftale. Aftalen skrives også i rummet på arket, der hedder ”aftaler for mødet”.

En aftale kan lyde:

”Du kan have svært ved at koncentrere dig, hvis der er larm. Med et forløb i klassen finder vi sammen muligheder for rolige stunder i løbet af skoledagen. Hvis det ikke er tilstrækkeligt for dig, skaffer skolen høreværn til dig, og vi arbejder videre på, at der skal være mindre larm”.

”Det kan være svært at få tjekket Aula. Vi aftaler, at I derhjemme – du og mor – tjekker hver torsdag. Driller Aula, så kan I spørge Marianne på kontoret om hjælp”.

Både elev, de forældre der er med til mødet samt lærere/pædagoger, der er til stede, skal skrive under

Når voksne tager beslutninger, skal de tænke over, hvordan deres beslutninger vil påvirke børn. Alle voksne skal gøre det, der er bedst for børn. Regeringen skal sikre, at mennesker, der har ansvar for at passe på børn, gør det på den måde, der er bedst for børn. Det gælder også børnehaver, fritidshjem, klubber, skoler og andre steder, hvor børn opholder sig.

HVORDAN GÅR DET?

Samtaleark til elev, hjem og skole

Navn:

Dato:

Tid:

Sted:

SKOLEN

Lytte
Tale
Fag
Ro
Gruppearbejde
Idræt/bad
Frokost
Andet

HJEMME

Søvn
Lektier
Venner
Frokost
Andet
Skærmtid

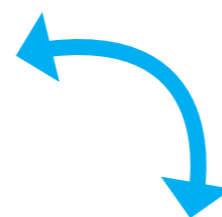
PAUSE

Forældremøder
Familiearrangementer på skolen
Skole-hjem samtaler
Fødselsdage
Aula/skoleintra

ANDET

AFTALER FRA MØDET

DOWNLOAD
ARKET
TRYK HER

Gennemgang af arket

“Hvordan går det?”

Arket er udviklet til at blive printet på A3, så der er plads til at skrive/tegne på det.

Øverst er der plads til at skrive elevens navn, dato og tid for mødet.

SKOLEN

I rummene på skolen har forældre, men nok særligt eleverne mulighed for at komme til orde eller blive inviteret og inspireret til at forholde sig til emner på skolen. Det kan fx være arbejdsro, gruppearbejde, bad efter idræt eller lysten til at række hånden op. Under “andet” kan der skrives eller markeres, hvis der er andet, der skal drøftes.

PAUSER

I området for pauser kan eleven markere via seks ansigter, hvordan pausen er. Forskellige grupper af børn skal indikere, hvordan ens pause bruges. Hvis eleven fx markerer et ansigt, der er ked af det, er det oplagt at tale om relationer og trivsel i pauserne. Omvendt kan en markering på den enlige person og et glad ansigt starte en snak om, at eleven fx nyder at have lidt ro alene i pausen.

HJEMME

De forskellige rum i huset skal indbyde elev og forældre til at snakke om alt fra lektier og skærmtid til venner og søvn. Som i skolens hus er her også et rum markeret til “andet”.

HUSET I MIDTEN

Her er der fem rum, som har det til fælles, at det er noget, som foregår “rundt om skolen” eller uden for skoletiden. Her er der god mulighed for at få opklaret eventuelle misforståelser, uvidenheden, tvivl, roller og forventninger i forhold til blandt andet fødselsdage, lejrture, forældrearrangementer og møder på skolen.

ANDET

Tilbygningen er beregnet til emner, som ikke er nævnt på arket, men som hører lige så meget hjemme som alt andet. Det kan være alle parter, der har noget til denne. Emnerne kan være sygdom, skilsmisse, længere ferier, dysleksi, skolevej etc.

AFTALER FRA MØDET

Her skrives den aftale/de aftaler, der laves, og eleven skriver under (se fuld beskrivelse under “hvordan”).

Læreren/pædagogen tager et billede af arket, som sendes til familien via Aula. Billedet gemmes eller printes, så det kan tages frem til næste skole-hjem-samtale.

Elev:

Forældre:

Læren:

Download Børns Rettigheder folder [HER](#)